



המריץ המצחיק והתוקפני

התארה פה בירושלים היו תגובות חזקות, ויותר צחוקים במקומות הנכונים. כאן תפסו את המשמעות.

„לזכותו של יעקב אגמון צריך לומר, שהוא הסתכן ונתן במה לסאטירה. במה אחרת אין. ואני חושב שאפילו הוותיקים בין הכותבים עדיין מחפשים במה מת-אימה.“

קובי: „אני לא חושב אף פעם אם אני מצחיק או לא. הרי אמרנו, אני המריץ. אני חושב שאם לא תהיה במה, אז אני אגיד מה שיש לי לומר בדרך אחרת.“

אפריים: „אצלי זה היה קצת שונה. אני הייתי חבר משק. גירי צחק. שיחקתי בבימת הקיבוץ ואחר כך כתבתי ללהקה פיקוד דינגוף ב, שהיתה כישלון. עד ה-יום הם חייבים לי כסף.“

„ניסיתי להקים בעצמי מועדון סאטירי, וזה כמו בן לא הלך. ואז הגעתי לירדן שלים ללמוד היסטוריה ותיאטרון. וכתבתי את רוב החומר לקאבארט הסאטירי של הסטודנטים בירושלים.“

מ יכאל: „המעשה אנחנו עובדים יחד מאז הקאברט הסאטירי הזה, שלושתנו כתבים גם בפרוזה. אנחנו מפרים אחד את השני, אבל כל אחד כותב על מה שמרגיז אותו לחוד.“

ב. מיכאל: „מה שמרגיז אותי ביותר, היא הדמות המוסרית של המדינה. זה שהיא בונה את עצמה יותר ויותר בכסף אמריקאי ובידיים ערביות. זה מתחיל ב-דברים הקטנים וניגמר בגדולים.“

„הישראלי מודע איך-שהוא לשחיתות אבל הוא לא מודע לכך שהשחיתות, והר-מלחמה, והכיבוש, קשורים זה בזה. כל זמן שרודפים אחר ההתעצמות ומוציאים את חצי משאבינו על ביטחון — לא יפתרו שום דבר.“

„אני לא חושב שצריך להתייחס אל השלום כאל ג'סטה לערבים. אמנם הש-לום יעמיד אותנו בפני בעיות רציניות, אבל צריך להתמודד איתן, ואז תעמוד דמותנו המוסרית במבחן.“

„אז החלטנו. האמא שלך זונה, האבא שלך כהן ואין לו. הנישואין לא תפשו. אימך לא אשת-איש, ולך מותר לבוא בקהל ישראל. אף אחד לא ירגיש. תחי-זור, בחור, תחזור לקואליציה ותגיד להם שאתה כבר לא ממזר. אתה סתם בן-זונה.“

(מתוך ב,סעייתה דשמיע, מערכון של ב. מיכאל על פרשת גורן והמזמורים).

סידון: „אותי מטרידה הצביעות בשטח האנושי והכלכלי והמדיני, בעיקר בהג-הגה. לפי דעתי אי-אפשר לנתק אותה מן התוצאות של המלחמה. המלחמה שינ-תה את פני המדינה מאד.“

קובי: „אותי מרגיזים כל כלי-התיק-שורת שמשמשים בהם ככוח-עליון. ב-ארץ יש המון רגשות-זעם ותיסכול, ואין יסוד בריא, כי המדינה כולה בנויה על כספי זרים. אולי אם פעם יפסיקו הכ-ספים לזרום, ויהיה משבר נורא — תי-וולד ציונות חדש! מין חדש!“

בינתיים, צריך לכתוב על הדברים ה-רעים, ולהמשיך לכתוב.“

זעות, ובמיקרה לא נהרג שם אף אחד. „אני חושב שהמיכתבים המשמיצים ביטאו את דעתם של 90 אחוז בכלל הסטודנטים, לכן החברים שלי אומרים ש-הסיגנון שלי זה הסיגנון המריץ.“

מ יכאל: „ואני האגרסיבי.“ אפריים סידון: „ועלי אומרים שאני המצחיק.“

קובי: „אני חושב שבאמת אני המריץ. כי אני יותר בעד סאטירה ישירה. מכות כואבות. אולי לכן חושבים שאנחנו אש-מים בכך שיש אהוד-אדיבים.“

אפריים: „אנשים לא בולעים את זה. הנה, אני הייתי שמוציג — קיבוצניק בהשומר-הצעיר ולא נתנו לי סמל ריזר.“



צפורה, רוט וזכריה ב, „איך אנחנו נראים“ מכתבי-השמחה מ-90% אחוז

כי הייתי או בעד מימשל-צבאי. אחר-כך באה מלחמת ששת-הימים, ואני כנראה השתנית. עכשיו כבר אומרים שאני ש-מאלני.“

קובי: „אני חושב שאלו החושבים ש-אנחנו שמאלנים ואנחנו המייצגים את האהוד-אדיבים, מייצגים היום את רוב הקהל. כן, גם עם הסטודנטים. וזו ב-דיקוצה עם הקהל שלנו. אלו המ-קבלים אותה, הם בדיוק אלו שלהם אין צורך להסביר.“

מיכאל: „עקבתי אחרי שתי הופעות של המועדון הסאטירי בתל-אביב, וכאב לי הלב שצחקו דווקא מבדיחות-הקומדיני-זון, את הבדיחות המתוחכמות לא תפסו.“

ק ובי: „זוהו הווקא עצוב מאד.“ ב. מיכאל: „דווקא כשהמועדון“

על כך תגובה חריפה. מאז, הודיעו לי שאני שמאלני.

„למעשה, גדלתי בבית דתי, ועד לכיתה השישית הייתי חרותניק. היום, אני לומד שנה רביעית מישפטים ועדיין איני יודע מי אני בדיוק בהגדרה פוליטית. אחרי אותה סכין בגב, שהוציאה אותי מה-ליים, באו אלי מפי האתון וביקשו ממני לכתוב בשבילם.“

ק ובי ניב: „אני זוכר איך בא אלי מישהו ואמר לי: יש אחד, ב. מיכאל, דתי, אבל כותב. צריך ללחוץ עליו.“

מיכאל: „אני חושב שבעצם כולנו גר-פומנים.“

קובי: „גם אני כתבתי לעצמי, אבל“

„לא צריך לחזור, אדון משה. לא צריך. למה שנהרוט את מה שבנו היאהוד? אתה יודע, אדון חשה, רק בשבת שנברה עשיתי טיול עם הבן שלי — פינחס — לכפר, וסיפרתי לו איך היה שם שממה לפני שהיהודים באו ואיך פורח עכשיו. אנחנו הערבים היינו נוטטים עזים, ומה היינו מקבלים? זיתים כאלה קטנים... ונכשתי, היהודים נטעו עצים, ממש ב-אותו מקום, ואיזה הבדל! כאלה אפר-סקים! כל אפרסק כמו איזה 500 זיתים שלנו. אז למה לחזור, אדון משה? סתם בשביל להרוס?“

(עבדאללה במערכון „אלה הם חייך“, בתוכנית „איך אנחנו נר-אים“, המועדון הסאטירי של „בי-מות“, מאת ב. מיכאל, א. סידון וקובי ניב).

אוי לאווניים שכך שומעות, אבוי לעיר-ניים שכך רואות. בארץ-ישראל הקטנטנה והיפהפיה — שבה המצב הביטחוני תמיד בדאגה פורחת — שבה התיאטרון הלאומי מציג סאטירה קונסטרוקטיבית — לא הרהק מהיכול-התרבות ומבית-החיי, מציגים בגלוי — סאטירה דסטרוקטיבית — ויד הצנזורה קצרה מהושע.

וכן, באין מחריד, מדי ערב, באים להם אדון שמעוני זמר יצחקי, הסטודנט שלומיק וחברתו חדווה, לתת פורקן ל-תאוות המאזוכיסטיות שלהם ולשאפת-הבידור החולנית שלהם. הם משלמים 25 לירות לזוג (פלוס שמונה לביבי-סיטי) עלימנת שכמה גרפומנים (ראה כתביר-היהם של סופר-צמרת, עתונאי-צמרת וסר-טיראי-צמרת על העטלפים, ההומוסקסו-אליים, ארוכי השיער — בקיצור, כל קרר-בימישפחתם של האהוד-אדיבים למינני-הם) יירקו להם ישר בפרצוף, ויוזמו ל-תוך אונם את ההורה העליוה: „לחיי-העם הזה, ששונא כל-כך הרבה.“

מילא עמוס קינן, זיוה יריב, דן אל-מגור — האם אפשר לדרוש מכללה, הר-כותבים פיליטונים לפרנסתם, שיהיו רצי-ניים? אבל, מי הם האחרים, הלא-מוכרים האלה, ששמים חתום על שאר המלקות שמלקה המועדון הסאטירי את לקוחותיו? מי מסתתר מאחורי שלוש המפלצות ה-שמאליות הטרויות האלה, המצטרפות ל-מחנה מערערי המוראל?

ב הדרר ירושלמי קמן יושבים להם בלושה בחורים ממושקפים. אף לא אחד מהם מסומם, רק אחד מעשן, אבל לשלישי יש זקן ושער די ארוך (או!).

ההדר אינו שונה מכל הדר סטודנטים. קצת ספרים, קצת אבק, קצת ניירות, בקבוקים ריקים. כל הרהיטים הנחוצים כדי לשבת, לעבוד או לישון. מאד לא מודרני. בכלל לא מיסטורי. אין פלקטים של יושבים ערומים, ואף לא נרגילה לקר-טורת הודית, ובאוויר הירושלמי הזך הר-מגיה מרחוב החבשים, השכן והיפהפה, עולה הספק הנורא: שמה אלה אינם בדיוק הסמל, לחלאת המין השמאלני הר-צעיר?!

ב. מיכאל (כיפה על הראש): „יש לי שני פינקסי-חבר: חרות והעולם הזה... לא, רק צחקתי. אני לא משתייך לשום מיפלגה מוגדרת. אני דתי ואפשר לומר גם ליברל מושותן.“

„הרבה שנים נלחמתי באלו שראו בי שמאלני, מאז המאמר הראשון שכתבתי. מישהו פירסם באחד מעיתוני-הערב, נידמה לי שהיה זה במערב, מאמר בשם — תנועת-השלום — סכין בגב, כתבתי“